

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор
Класичного приватного університету

В.М. Огаренко

2022 р.

ПРОГРАМА

додаatkового вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії

Запоріжжя
2022

Затверджено:

на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування
протокол № 8 від 11 травня 2022 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради Класичного приватного університету,
протокол №10 від 29.06. 2022 р.

Укладачі: К.С. Салига, д.е.н., проф.

О.М. Гнезділова, к.е.н., доц.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета додаткового іспиту для вступу до аспірантури для здобуття кваліфікації «доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» є перевірка знань вступника щодо можливості подальшого складання вступних випробувань (вступного іспиту зі спеціальності та екзамену з іноземної мови для здобуття кваліфікації доктора філософії з фінансів, банківської справи та страхування).

Додатковий іспит зі спеціальності проводиться у формі співбесіди. Відповіді вступника, які виносяться на співбесіду оформлюються в аркуші співбесіди зі штампом Приймальної комісії. Тривалість підготовки до співбесіди та проведення співбесіди складає до 1 години.

На додатковий іспит зі спеціальності виносяться теоретичні питання з дисциплін:

1. Мікроекономіка.
2. Макроекономіка.
3. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва.

При відповіді на питання рекомендується дотримуватися такої послідовності:

1. Дати загальну характеристику питання, назвати нормативні документи, що регулюють відносини в конкретній сфері.
2. Розкрити економічну суть питання.
3. У відповіді має бути розкрита не тільки суть питання, а й пропозиції та рекомендації щодо можливості вдосконалення чи вирішення проблем, пов'язаних з даним питанням.

Вимоги до знань і вмінь вступників

Вступники мають знати:

- основні економічні поняття і категорії;
- теоретичні основи правових і економічних відносин;

- теоретичні засади управління фінансами підприємницьких структур;
- розробку й обґрунтування стратегічних рішень та організаційно-економічних проектів з підвищенням підприємницького, інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства, його ефективного використання і забезпечення конкурентоспроможності в ринковому оточенні;
- соціально-економічні закономірності та принципи господарювання й управління фінансами тощо;

вміти:

- ефективно використовувати фінансову інформацію в управлінні підприємствами та фінансово-кредитними установами;
- здатність аналізувати і оцінювати ризики, здійснювати заходи щодо їх зниження, оцінювати ефективність використання фінансових ресурсів для мінімізації фінансових втрат;
- приймати рішення щодо техніко-економічних, фінансових, статистичних та керівних проблем у сучасній ринковій економіці.

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі наступних критеріїв:

- правильність відповідей (правильне, чітке, послідовне і достатньо глибоке викладення ідей, понять фактів тощо);
- ступінь усвідомлення матеріалу та самостійність міркувань;
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями, науковою термінологією.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ I. МІКРОЕКОНОМІКА

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Зміст, співвідношення і генезис термінів “політична економія”, “економічна теорія”, “теоретична економіка”, “економікс” та ін. Макро- та мікроекономіка як найважливіші складові сучасної і теоретичної економіки.

Методологія мікроекономіки: граничний аналіз, моделювання: графічне, аналітичне, табличне; оптимізація й визначення рівноваги тощо. Нормативна й позитивна мікроекономіка.

Мікросистема: поняття, різновиди. Мета, роль і особливості функціонування мікросистем у ринковій економіці. Основні характеристики (ознаки) ринків досконалої та недосконалої конкуренції. Характеристика дії мікросистем у різних ринкових ситуаціях.

Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача

Поняття потреби, види потреб. Економічні блага, їх класифікація. Поняття корисності, її особливості та спосіб досягнення. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності як залежність між кількістю одиниць споживаного блага та рівнем корисності, що досягається споживачем.

Процес споживання та динаміка зміни сукупної і граничної корисності. Перший закон Госсена. Закон спадної граничної корисності блага, його графічне зображення.

Еквіваржинальний принцип досягнення раціонального вибору та рівновага споживача. Поняття попиту на благо. Моделювання поведінки споживача, який прагне раціоналізувати свій вибір з урахуванням спадної граничної корисності блага: визначення індивідуального попиту на благо.

Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача

Система переваг споживача та її основні елементи: здатність до ранжування альтернатив; транзитивність переваг; ненасиченість благами;

субституціональність. Множинність благ та повна інформованість споживача, зовнішні умови для здійснення вибору.

Особливості аналізу функції корисності з ординалістських позицій.

Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Спадний характер та неможливість перетину кривих байдужості за кращих однакових умов. Карта байдужості.

Гранична норма заміщення благ: суть і методика обчислення. Наслідок динаміки норми у поясненні форми кривих байдужості. Крайні випадки взаємозаміщення та взаємодоповнення благ.

Тема 4. Аналіз поведінки споживача на ринку товарів

Зміна оптимального стану споживача в результаті зміни його доходу. Графічний аналіз і побудова лінії “дохід – споживання”. Нахил лінії як свідчення ставлення споживача до благ. Поняття “нормальних” і “неякісних” товарів. Крива Енгеля. Закон Енгеля. Розподіл споживчих витрат за напрямками їх використання.

Визначення умов моделі, що аналізується: зменшення ціни одного з товарів за незмінних цін на інші товари та незмінного доходу споживача. Неоднозначність впливу на споживчий вибір. Розкладання сукупної зміни і обсягу попиту на дві складові: ефект доходу і ефект заміщення. Одно- та різнонаправлений вплив ефектів. Парадокс Гіффена.

Тема 5. Ринковий попит та ринкова пропозиція. Ринкова перевага.

Попит на товари в умовах досконало конкурентного ринку. Ринковий попит як сума індивідуального попиту всіх споживачів певного товару.

Зображення попиту: аналітичне, табличне та графічне. Закон попиту та його пояснення базовими положеннями теорії поведінки споживача.

Цінові та нецінові детермінанти попиту. Зміна величини (обсягу) попиту: переміщення вздовж функціонально заданої лінії попиту. Зміна попиту в цілому під впливом нецінових детермінантів, його графічна ілюстрація. Особливості взаємовпливу цін взаємопов’язаних товарів.

Принципова оцінка дії цінових та нецінових детермінантів попиту в діагностиці реальних ситуацій на товарних ринках.

Концепція цінової еластичності попиту у визначенні міри чутливості споживача до зміни цін на товари. Методичні підходи до обчислення показника еластичності. Діапазон числових значень коефіцієнта прямої цінової еластичності попиту.

Чинники цінової еластичності попиту, особливості їх впливу. Суть абсолютно еластичного та абсолютно нееластичного попиту. Взаємозв'язок між ціною та валовим вигоном за різної еластичності.

Суть поняття “пропозиції”. Закон пропозиції та його аргументація: ціна як ринковий стимул для виробника: збільшення граничних витрат як стримуючий фактор, збільшення обсягу виробництва тощо. Аналітичне, табличне та графічне зображення пропозиції.

Цінові та нецінові детермінанти пропозиції. Різниця понять “зміна пропозиції” та “зміна обсягу пропозиції”. Зсув кривої пропозиції під впливом нецінових детермінантів.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства

Підприємство як суб'єкт ринкових відносин, економічна організація, найважливіший різновид мікросистем. Спрощена схема ринково-виробничої системи (вхід, процесор, вихід). Підприємство як закупівельна система, товаровиробник та продавець. Динамічність зовнішнього середовища і його вплив на внутрішню динаміку виробництва. Поняття адаптивності, гнучкості та гомеостатичності у виробничо-ринковій системі.

Мотивація поведінки підприємства. Головні види виборів підприємства: що виробляти (продукція, роботи, послуги), як виробляти (технологія, фактори виробництва), для кого виробляти (ринки, споживачі, ціни). Фактор часу і періоди функціонування підприємства: миттєвий, короткий і тривалий. Поняття оптимального та рівноважного станів підприємства.

Фактори виробництва, їх групування та варіації. Поняття і параметри виробничої функції. Сукупний, середній та граничний продукт.

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника

Виробнича функція з одним змінним фактором та її графічне зображення. Феномен “згасання” виробничої функції. Правило спадної віддачі (продуктивності) змінного фактору виробництва. Еластичність виробництва: поняття, методика обчислення показників, діапазон змін. Обґрунтування управлінських рішень щодо розширення та згортання виробництва.

Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива однакового продукту (виробничої байдужості) – ізокванта. Карта ізоквант. Заміщення факторів виробництва. Гранична норма технічного заміщення. Можливі конфігурації ізоквант. Еластичність заміщення. Доповнюваність, подільність, мобільність та інтенсивність використання факторів виробництва.

Тема 8. Ринок досконалої конкуренції

Ознаки й умови досконалої конкуренції: атомістичність, відкритість, мобільність ресурсів, прозорість, однорідність товару тощо. Поліполістичний спосіб поведінки суб'єктів ринку.

Ринковий попит на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції. Графічне зображення попиту, середнього, граничного і сукупного доходу підприємства.

Максимізаційно-мінімізаційна мета підприємства у короткотерміновому періоді. Визначення оптимальних обсягів випуску: два підходи. Поведінка підприємства за умов зміни ринкової ситуації. Правила поведінки підприємства, їхня універсальність. Пропозиція фірми у короткотерміновому періоді, її зв'язок з кривими витрат: графік галузевої пропозиції.

Поняття ринкової рівноваги. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Рівноважна функція ціни. Вплив зміни попиту і пропозиції на стан рівноваги, рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку. Деякі варіанти комбінації попиту та пропозиції: множинність рівноваги. Сталість ринкової рівноваги.

Тема 9. Монопольний ринок

Поняття одного продавця, ринкової (монопольної) влади у вузькому та широкому розумінні слів. Ознаки “чистої” монополії: один продавець, відсутність

замінників товару, бар'єри для доступу конкурентів у монополізовану галузь тощо.

Крива попиту монополіста. Одночасний вибір монополістом ціни й обсягу виробництва. Вплив на поведінку монополіста цінової еластичності попиту. Правило максимізації прибутку. Деякі варіанти стану фірми-монополіста у короткому періоді. Пропозиція монополіста й особливості її формування. Визначення монопольної ціни. Цінова дискримінація: поняття, умови, різновиди.

Різновиди монополій: відкриті, закриті, природні, державні, недержавні тощо. Діагностування монопольної влади. Особливості поведінки реальних монополій. Економічні наслідки монополізації галузі, порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків, потреба у державному регулюванні монополії, антимонопольна політика.

Тема 10. Олігопольний ринок

Нечисленність фірм в олігополістичних галузях, високі бар'єри для входження у галузь, загальна взаємозалежність підприємств. Поведінка олігополістів: некооперативна й кооперативна. Цінові війни за некооперативної поведінки: межі зниження рівня цін, наслідки для споживачів і товаровиробників.

Аналіз “ламаной” лінії попиту. Негнучкість цін. Формування підприємством політики стабілізації цін і маневрування капітальними витратами (стабільність середніх змінних витрат).

Інституційні аспекти утворення та діяльності картельних спілок. Таємні змови, їх міцність і загострення конкуренції. Антитрестовське законодавство як чинник, що протидіє таємній змові. Мовчазна згода (тип лідерства у цінах). Ціноутворення за принципом “витрати плюс...”.

Ефективність олігополії порівняно з іншими ринковими структурами. Економічні наслідки олігополії. Можливості державного регулювання за олігополії.

РОЗДІЛ II. МАКРОЕКОНОМІКА

Тема 1. Макроекономіка як наука.

Об'єкт та предмет макроекономіки. Функції макроекономіки. Історія розвитку макроекономічної науки. Макроекономічні моделі: суть та роль у макроекономічному аналізі й прогнозуванні.

Тема 2. Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія.

Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія. Модель кругопотоку доходів та видатків. Основні макроекономічні тотожності. Макроекономічна політика: зміст, цілі та інструментарій.

Тема 3. Сутність та основні категорії СНР

Поняття про Систему національних рахунків (СНР). Відмінність СНР та Балансу народного господарства (БНГ). Сутність та основні категорії СНР. Основні макроекономічні показники в системі національних рахунків. Методика розрахунку. Взаємозв'язок між ними.

Тема 4. Валовий внутрішній продукт та методи його розрахунку

ВВП та принципи його розрахунку. Валовий внутрішній продукт та методи його розрахунку. Реальні та номінальні величини. Цінові індекси. Індекс споживчих цін та індекс цін (дефлятор) ВВП. ВВП та економічний добробут.

Тема 5. Сукупний попит та його структура.

Сукупний попит: сутність, графічна інтерпретація. Сукупний попит та його структура. Цінові чинники сукупного попиту. Нецінові чинники сукупного попиту. Вплив нецінових чинників на криву сукупного попиту. Сукупна пропозиція в короткостроковому періоді. Сукупна пропозиція в довгостроковому періоді. Взаємодія сукупного попиту і сукупної пропозиції. Умови короткострокової і довгострокової рівноваги.

Тема 6. Фіскальна політика в кейнсіанській моделі товарного ринку.

Мультиплікативні ефекти фіскальної політики. Дискреційна фіскальна політика. Мультиплікатор витрат і податків. Вплив фіскальних інструментів на

ВВП і державний бюджет. Недискреційна фіскальна політика, вмонтовані стабілізатори. Ефект гальмування динаміки ВВП

Тема 7. Сутність пропозиції грошей та грошові агрегати.

Пропозиція грошей. Сутність пропозиції грошей та грошові агрегати. Простий депозитний мультиплікатор. Модель пропозиції грошей. Грошовий мультиплікатор, коефіцієнт готівки, резервна норма. Мультиплікація грошової бази банківською системою. Трансакційний попит на гроші. Попит на гроші як на актив. Сукупний попит на гроші.

Тема 8. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне.

Категорії населення згідно класифікації МОП: зайняті, безробітні, особи поза робочою силою. Показники безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Природний рівень безробіття, повна зайнятість. Причини існування безробіття. Втрати від циклічного безробіття. Відставання фактичного ВВП від потенційного ВВП (розрив ВВП). Закон Оукена.

РОЗДІЛ III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва. Капітал підприємства та його економічна сутність. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансова діяльність у системі функціональних завдань фінансового менеджменту підприємства. Організація фінансової діяльності підприємств. Форми фінансування підприємств. Критерії прийняття фінансових рішень. Теоретичні джерела фінансової діяльності підприємств.

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств. Особливості фінансової діяльності товариств з обмеженою відповідальністю. Особливості фінансової діяльності акціонерних товариств. Особливості фінансової діяльності командитних і повних товариств. Фінансова діяльність кооперативів.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємства. Власний капітал, його функції та складові. Статутний капітал і корпоративні права підприємства. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування. Збільшення статутного капіталу підприємства. Зменшення статутного капіталу підприємства. Звіт про власний капітал.

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств. Класифікація внутрішніх джерел фінансування підприємств. Самофінансування підприємств. Збільшення статутного капіталу без залучення додаткових внесків. Забезпечення наступних витрат і платежів. Чистий грошовий потік. Його показники. Звіт про рух грошових коштів.

Тема 5. Дивідендна політика підприємств. Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики. Теорії в галузі дивідендної політики. Фактори дивідендної політики. Порядок нарахування дивідендів. Форми виплати

дивідендів. Інструменти дивідендної політики. Методи нарахування дивідендів. Оподаткування дивідендів. Ефективність дивідендної політики.

Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу. Позиковий капітал підприємств, його ознаки та складові. Фінансові кредити. Облігації підприємств. Комерційні кредити. Факторинг.

Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств. Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємств. Загальні передумови реорганізації. Укрупнення підприємств. Реорганізація підприємств, спрямована на їх розукрупнення. Перетворення як особлива форма реорганізації підприємств.

Тема 8. Фінансові інвестиції підприємств. Сутність і класифікація фінансових інвестицій підприємств. Довгострокові фінансові інвестиції. Поточні фінансові інвестиції. Оцінка доцільності фінансових інвестицій. Відображення вартості фінансових інвестицій у звітності.

Тема 9. Оцінка вартості підприємств. Необхідність, завдання і принципи експертної оцінки вартості підприємств. Вартість капіталу підприємств. Методичні підходи до оцінки вартості підприємств. Практична робота з оцінки вартості підприємств.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин. Компетенції фінансових служб у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Регулювання розподілу виручки від зовнішньоекономічної діяльності в іноземній валюті. Розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Митне оформлення та оподаткування зовнішньоторговельних операцій.

Тема 11. Фінансовий контролінг. Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу. Стратегічний фінансовий контролінг. Оперативний фінансовий контролінг. Координація як центральна функція контролінгу. Внутрішній аудит (ревізія) у системі функцій контролінгу. Система раннього попередження й реагування (СРПР). Методи контролінгу. Методи фінансового прогнозування.

Тема 12. Бюджетування на підприємствах. Бюджетування як функція фінансового контролінгу. Принципи бюджетування. Способи бюджетування. Система бюджетів на підприємствах. Визначення потреб підприємств в капіталі. Правила фінансування підприємств. Планування прибутків і збитків. Планування ліквідності. Планування показників балансу. Прогноз руху грошових коштів (Cash-flow). Бюджетний контроль та аналіз відхилень.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додатковий іспит зі спеціальності проводиться для осіб, які вступають на навчання до аспірантури для здобуття кваліфікації «доктор філософії з економіки» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня за іншою спеціальністю.

1. Оцінювання знань вступника до аспірантури відбуватиметься за 100-бальною шкалою.

2. Шкала оцінок: 90-100 балів – „відмінно”, 82-89 балів – „дуже добре”, 75-81 балів – „добре”, 60-74 балів – „задовільно”, 59 і менше балів – „незадовільно”.

3. Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури складається за формулою: $КБ = ВІС \cdot 0,7 + ВІМ \cdot 0,3$, де:

ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (вага якого становить 70 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,7);

ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови (вага якого становить 30 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,3).

3. Незадовільна оцінка з будь-якого вступного іспиту є підставою для відмови в допуску до подальших вступних випробувань. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

4. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника на основі конкурсної системи.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мікроекономіка

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. - Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. - 4-те вид. вилр. і допов. - К: Знання, 2006. - 723 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2кн. / За ред. С. Панчишина і П Островерха. - Кн. 2: Мікроекономіка. - 4-те., випр. і доп. - К: Знання, 2006. - 437 с.
3. Базилевич В. Мікроекономіка: опорний конспект лекцій / В. Базилевич, В. Лукьянов, Н. Писаренко, Н. Квіцінська. - К: Четверта хвиля, 1998. – 134 с.
4. Вэриан Х. Р. Микроэкономика. Промежуточный уровень. Современный подход: Учебник для вузов / Пер с англ. под ред. Н. Л. Фроловой. - М.: ЮНИТИ, 2004. – 256 с.
5. Гальперин В. М., Игнатов С М, Моргунов В. И. Микроэкономика: В 2-х т. / Общая ред. В. М Гальперина . - СПб: Экономическая школа, 1999. – 560 с.
6. Горобчук Т. Т. Мікроекономіка. Навчальний посібник. - К.; Центр навчальної літератури, 2004, - 272 с.
7. Долан Э. Дж., Линдсей Д Е. Микроэкономика / Пер. с англ. под ред. Б. Лисовика и В. Лукашевича. - СПб.: Экономическая школа, 1994. – 356 с.
8. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / За ред. З. Ватаманюка і С. Панчишина. - К.: Видавничий Дім "Альтернативи", 2001. - 606 с.
9. Економічна теорія: Макро- та мікроекономіка: Навч. посібник / За ред. З. Г. Ватаманюка та С М. Панчишина. - Львів: Інгерекко, 1998. - 708 с.
10. Економічна теорія: У 2-х кн. Кн. 2. Мікроекономіка: Навч. посібник / За ред. З. Г. Ватаманюка та С. М. Панчишина. - К.: Заповіт, 1997. – 458 с.
11. Задоя А. О. Мікроекономіка: Курс лекцій: Навч. посіб. 3-тє вид. випр. - К: Т-во "Знання", КОО, 2003. – 211 с.
12. Карагодова О. О., Черваньов Д. М. Мікроекономіка. - К: Четверта хвиля, 1997. – 480 с.

13. Кемлбслл Р. Макконнелл, Стенді Л. Брю. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. - Ч. 2. Мікроекономіка / Пер. з англ. С. Панчишина, О. Ватаманюка, І. Бика. - Львів: Видавнича Спілка "Просвіта", 1999. - 649 с.

14. Кириленко В. І. Мікроекономіка: Навч. посібник для студентів економ. Спец, вузів. - К: Таксон, 1998. – 234 с.

15. Косік А Ф. Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. - К: Центр навчальної літератури, 2004. - 416 с.

2. Макроекономіка

1. Агапова Т. А., Серегина С. Ф. Макроэкономика. Учебник. - М.: МГУ. Изд-во «Дело и Сервис», 2000. - 416 с.

2. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Макроекономіка. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2002. — 368 с.

3. Бартенев С. А. Экономическая история: Ученик. - М.: Экономист, 2004. - 442 с.

4. Башнянин Г. І. та ін. Політична економія. — Львів: «Новий Світ-2000», 2004. - 480 с.

5. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. - Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. - 4-те вид. вилр. ідопов. - К: Знання, 2006. - 723 с.

6. Павловський М. Макроекономіка перехідного періоду: Український контекст. — К.: Техніка, 1999. — 336 с.

7. Панчишин С. Макроекономіка. Навчальний посібник. - К.: Либідь, 2001. - 616 с.

3. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва

1. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 567 с.

2. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2000. – 674 с.
3. Брігхем Е.Ф. Основы фінансового менеджменту. – К.: Молодь, 1999. – 564 с.
4. Василик О.Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 410 с.
5. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НІОС, 2002. – 416 с.
6. Воловец Ярослав Васильович. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. — К. : Алерта, 2005. — 200с.
7. Зятковський Ігор Володимирович, Зятковська Лідія Ігорівна, Романів Михайло Васильович. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / Західноукраїнський економіко-правничий ун-т. — Чернівці : Золоті литаври, 2007. — 274с.
8. Ковалев В.В. Практикум по финансовому менеджменту: Конспект лекций с задачами. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 534 с.
9. Ковалева А.М. Финансы в управлении предприятием. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 456 с.
10. Кудряшов В.П. Фінанси: Навч. посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2002. – 352 с.
11. Лагутін В.Д. Кредитування. Теорія і практика: Навч. посібник. – К.: Знання, 2000. – 453 с.
12. Лихота І.П. Фінансова стратегія управління підприємством // Фінанси України. – 2001. – № 2.
13. Мороз А.М. Банківські операції. – К.: КНЕУ, 2000. – 345 с.
14. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 240 с.
15. Петровська І.О., Клиновий Д.В. Фінанси (з елементами статистики фінансів): Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 300 с.

16. Терещенко Олег Олександрович, Невмержицький Ярослав Іванович, Куліш Анна Петрівна, Терещенко С. І., Галака О. П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посібник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / Олег Олександрович Терещенко (ред.). — К. : КНЕУ, 2006. — 312с
17. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – Житомир, 2000. – 435 с.
18. Финансовый менеджмент / Под ред. Н.Ф. Самсонова. – М.: Финансы, 1999. – 346 с.
19. Фінанси підприємств: Підручник / Під ред. проф. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
20. Финансовое положение предприятия (оценка, анализ, планирование): Научно-методическое издание / Под ред. д.е.н., проф. А.В. Чуписа. – Сумы: Издательство «Университетская книга», 1999. – 124 с.
21. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. А.А. Турчака, Л.Г. Головача, И.Л. Лукашевича. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 478 с.
22. Шарп У.Ф., Александер Г. Дж., Бэйли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: Инфра-М, 1999. – 567 с.
23. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА - М, 1995. – 234 с.